

Q&A WINDPARK MAASVLAKTE 2

Informatiebijeenkomsten maandag 16 en dinsdag 17 november 2020

Datum: 29 januari 2021

Versie: 2

Vraag

Antwoord

Bestemmingsplan Tweede Maasvlakte

1. Tijdens de aanloop naar de ontwikkeling van MV2 is er een werkgroep actief geweest over de invulling van het intensieve en extensieve strand. Hierover zijn van 2009 tot 2014 diverse sessies gehouden, waarin nooit gesproken is over de mogelijkheden voor de ontwikkeling van een windpark. Dit is in pas in 2018 opgenomen in het bestemmingsplan. Het is een beetje vreemd/teleurstellend dat nu door diverse partijen gemeld wordt dat de ontwikkeling van een windpark al vanaf het begin zo gepland was op deze locatie.
2. Bij de realisatie van de Tweede Maasvlakte is er een stuk natuur en recreatie strand voor terug gekomen. Dit (recreatie)strand wordt veel gebruikt door surfers, kitesurfers en wandelaars en dit gebied wordt alleen maar populairder en is dus ook erg goed voor het toerisme in het gebied. Waarom wordt er geen rekening mee gehouden met de voorwaarden die toen (nog niet zo lang geleden!) gesteld zijn: ruimte voor recreant.

In 2009 was op de Maasvlakte 2 ook het voornemen voor het ontwikkelen van windenergie. In het Convenant Realisatie Windenergie in de Rotterdamse Haven (2009) werd een ambitie van minimaal 150 MW nieuw opgesteld windturbinevermogen in openbaar havengebied opgenomen. Waarvan een groot deel op de zeekering van Maasvlakte 2. De streefdatum werd toen vastgesteld op 2020 en is later bijgesteld naar 2023. Ook is in het 'MER Bestemming Maasvlakte 2' uit 2007 de energieopwekking uit windturbines al beschouwd. Hier wordt onder andere benoemd dat 'energie met behulp van windturbines past in het uitgangspunt van Maasvlakte 2' en dat 'de buitencontour van Maasvlakte 2 ruimte biedt aan andere functies, zoals energieopwekking en recreatie'. Passage in MER 2007: "Het extensieve recreatiestrand is bedoeld voor extensief gebruik, zoals actieve buitensporten, zoals kitesurfen, strandzeilen en vliegersport. Deze sporten conflicteren naar aard en gebruiksruimte met de plaatsing van windturbines. Voor bijvoorbeeld kitesurfers is het van belang om, ook op het strand waar de kite wordt opgelaten, geen obstakels binnen een straal van enkele tientallen tot honderd meters te hebben. Bij plaatsing van windturbines op de zachte zeekering vallen de risicocontouren voor een deel over de recreatiestranden. Vanwege de veiligheid van recreanten is dit niet wenselijk." Verder is er bij de vaststelling van een bestemmingsplan altijd de mogelijkheid om zienswijzen en bezwaren in te dienen op daarvoor bedoelde procedures, zowel bij het NRD, de MER als het besluit zelf.

In de toekomstige plannen met het windpark blijft ruimte voor de recreant aanwezig. Op het extensieve strand van het windpark blijven alle vormen van recreatie mogelijk, met een beperking voor bepaalde doelgroepen in het kader van de veiligheid. Voor de overige vormen gaat het om de beleving van het strand, niet het gebrek aan ruimte voor de recreant. Beleving is subjectief en daarmee lastig om iedereen tevreden in te houden. Bovendien blijft het intensieve strand ten zuiden van het windpark volledig intact zonder dat daar windmolens worden ontwikkeld.

Q&A WINDPARK MAASVLAKTE 2

Informatiebijeenkomsten maandag 16 en dinsdag 17 november 2020

Datum: 29 januari 2021

Versie: 2

Vraag

Antwoord

3. Dit filmpje ziet er nogal schrikbarend uit voor de kitesurfer. Het zal dus ook gevaarlijk worden als de windturbines op de zeewering geplaatst gaan worden. (Weleens gedacht aan kitesurfers in problemen die vanaf de slufteer naar de windturbines drijven) PS. ideale locatie voor een windpark, maar ook zeker voor de kitesurfer!

Dat klopt. Ook als de windturbines enkele tientallen meters richting het duin geplaatst worden blijft de reikwijdte van de wieken een potentieel gevaar voor de kitesurfer. Daarom is kitesurfen op het strand bij het windpark vanuit veiligheidsoverwegingen niet langer gewenst. Andere vormen van recreatie kunnen plaats blijven vinden.
4. Maasvlakte 2 mocht gebouwd worden als er aan compensatie voor recreatie werd gedaan. Onderdeel van de vergunning was dus o.a. het extensieve sportstrand, dat wordt nu ineens van tafel geveegd. Waarom?

In de toekomstige plannen met het windpark blijft ruimte voor de recreant aanwezig. Op het extensieve strand van het windpark blijven alle vormen van recreatie mogelijk, met een beperking voor bepaalde doelgroepen in het kader van de veiligheid. Voor de overige vormen gaat het om de beleving van het strand, niet het gebrek aan ruimte voor de recreant. Beleving is subjectief en daarmee lastig om iedereen tevreden in te houden. Bovendien blijft het intensieve strand ten zuiden van het windpark volledig intact zonder dat daar windmolens worden ontwikkeld.
5. Is de MER voor de aanleg van MV2 meegenomen in de beschouwing en dan m.n. de afwegingen (en daaruit voortvloeiende besluiten) die zijn gemaakt i.r.t. zachte zeewering versus harde zeewering, waar toentertijd sprake van was?

In 2007 is een milieueffectrapportage gemaakt voor bestemming Maasvlakte 2, in 2017 voor Bestemmingsplan Maasvlakte 2 (herziend bestemmingsplan MV2 2018) en in 2020 voor het Windpark Maasvlakte 2. Deze rapportages hebben gezamenlijk geleid tot de invulling zoals die nu op tafel ligt. Het MER uit 2017 ging ook al uitvoerig in op het voornemen van een windpark op de harde én zachte zeewering.
6. Waar is het oorspronkelijke plan van Maasvlakte 2 waarin dit gebied duidelijk is bestempeld voor recreatie en sportstrand?

Dat is het 'Bestemmingsplan Maasvlakte 2 (2018)'. Hierin is aangegeven dat het extensieve strand meervoudig bestemd gebied is. Hier moet dus zowel ruimte zijn voor een windpark als voor overige milieuaspecten, zoals recreatie. Bovendien wordt in het bestemmingsplan beschreven dat met het windpark op bepaalde onderdelen een negatief effect te verwachten is op recreatie.
7. In ontwerpbesluiten in 2008 is duidelijk het sportstrand benoemd

Het sportstrand blijft ook van kracht, met een beperking voor bepaalde doelgroepen in het kader van de veiligheid. Daarmee kunnen andere sporten en vormen van recreatie nog steeds plaatsvinden.
8. Bij de bouw van Maasvlakte 2 is een zone aangegeven voor sport strand. Er is toen NOOIT gesproken over een windpark. Waarom wordt dit nu niet meegenomen?

Dat is niet juist. Zie beantwoording vraag 1.

Q&A WINDPARK MAASVLAKTE 2

Informatiebijeenkomsten maandag 16 en dinsdag 17 november 2020

Datum: 29 januari 2021

Versie: 2

Vraag

Antwoord

9. In de MER voor aanleg Maasvlakte 2 is actieve buitensport op Maasvlakte 2 beperkt tot de extensieve recreatiestranden zie MER hieronder. Hoe kan het dat dit nu niet meer zo zal zijn?
10. 6.1 Inleiding In dit hoofdstuk staan de effecten van de aanleg, aanwezigheid en het gebruik van Maasvlakte 2 voor de buitensporten centraal. De relevante buitensporten in het studiegebied betreffen verschillende vormen van actieve buitensport en verschillende vormen van kleine en grote watersport. De huidige Maasvlakte en omgeving hebben een belangrijke rol voor de actieve buitensport. Vanwege de toegankelijkheid van het havengebied blijft de ruimte voor actieve buitensport op Maasvlakte 2 beperkt tot de extensieve recreatiestranden. De effecten op de buitensport zijn bepaald aan de hand van de volgende criteria: · oppervlakte vaarwater grote watersport; · oppervlakte voor actieve buitensport; · toegankelijkheid routes voor kleine en grote watersport; · belevingswaarde kleine watersport.
11. Is er tijdens het design van de 2de Maasvlakte al rekening gehouden met dit windpark? Deze vraag, omdat het lijkt dat er conflicten bestaan van de ruimte en dat daarom dus nu de molens op het extensieve strand geplaatst moeten worden. Zo niet, waarom is hier tijdens het design van de 2de Maasvlakte geen rekening gehouden omdat het al in het bestemmingsplan was opgenomen?
- Het sportstrand blijft ook van kracht, met een beperking voor bepaalde doelgroepen in het kader van de veiligheid. Daarmee kunnen andere sporten en vormen van recreatie nog steeds plaatsvinden.
- Het klopt dat de Tweede Maasvlakte een belangrijke functie heeft voor watersport. Ook in de toekomst blijft dit het geval, met een beperking voor bepaalde doelgroepen in het kader van de veiligheid belemmert het de mogelijkheid van actieve buitensporten op het extensieve strand verder niet.
- Het ontwerp van de Tweede Maasvlakte houdt rekening met dit windpark. Hoewel het in die fase niet een primaire noodzaak was om hier direct invulling aan te geven. Wel werd rekening gehouden met het ruimte bieden aan het ontwikkelen van een windpark op deze locatie in de toekomst. De wering van de Maasvlakte 2 is primair ontworpen om veiligheid te bieden tegen de zee, maar op het strand zijn recreatie en windenergie altijd beschouwd als waardevolle bijkomende functies die naast elkaar kunnen bestaan. In het MER Bestemming Maasvlakte 2 uit 2007 komt de invulling van zowel windenergie als recreatie ook duidelijk terug. Zie vraag 1

Positionering windmolens

12. Mijn vraag is misschien niet voor dit team, maar door deze aandacht valt nu wel op dat het bestemmingsplan wat raar is m.b.t. de windmolen op het strand. Wat is de grondslag van deze locaties? Is dit puur uit het oogpunt van één of andere architect geweest zonder het idee dat dit een strand is dat zich nu uitermate geweldig leent voor recreatie?
- Zie het antwoord op vraag 1.
Zie het antwoord op vraag 11.

Q&A WINDPARK MAASVLAKTE 2

Informatiebijeenkomsten maandag 16 en dinsdag 17 november 2020

Datum: 29 januari 2021

Versie: 2

Vraag

Antwoord

13. Bestaat er een mogelijkheid om meer zand op te spuiten om het strand verder in zee te laten gaan zodat er meer afstand komt tussen recreatie op water (kitesurfen) en de windmolens?
- Allereerst ligt de primaire zorg voor Rijkswaterstaat bij de instandhouding van de zeewering. Daarbij is het mogelijk om meer zand op te spuiten maar is dat vanwege een aantal redenen onwenselijk. Het aanbrengen van een grote hoeveelheid zand en daarmee het zeewaarts verplaatsen van de kustlijn maakt dat het zand sneller wegspoelt en daarmee er jaarlijks veel meer zand moet worden bijgespoten. Dit is niet alleen kostbaar (tientallen miljoenen euro's investering) maar kan ook ongewenste verzanding van de nabijgelegen gebieden veroorzaken. Daarnaast wordt het strand bij verbreding maar beperkt (tientallen meters) breder en bestaat er nog steeds een risico op de veiligheid van de kitesurfers.
14. Waarom is het geen optie om het strand te verbreden, zodat alle molens altijd droog staan, en er dus ook meer watersport recreatie mogelijk is?
- Zie het antwoord op vraag 13.
15. Hij spreekt over tussen duin en vloedlijn. Is dat in de praktijk dan op de vloedlijn of wijkt dat op sommige delen af?
- De positie van turbines t.o.v. de vloedlijn verschilt per turbine. Van de twaalf turbines op het extensieve strand staan er vijf turbines op of net boven de laagwaterlijn, zeven van de turbines staan op of boven de hoogwaterlijn.
16. Waarom de molens op de vloedlijn plaatsen en niet op de boeien-lijn op zee bijvoorbeeld?
- Dit windpark wordt gebouwd binnen de ruimte voor windenergie in het bestemmingsplan Tweede Maasvlakte (2018). De zone windturbinepark is beperkt van grofweg de duinvoet tot iets voorbij de vloedlijn. De windturbines kunnen daardoor niet verder zeewaarts worden geplaatst en kunnen niet verder landinwaarts komen vanwege de beperkingen van het Haven Industrieel Complex.
17. Kunnen windturbines die in de vloedlijn staan, van invloed zijn op eventuele mui vorming?
- De windturbines hebben slechts een kleine 'harde' voetafdruk in het profiel van het strand. Mui-vorming zal naar verwachting sterker worden beïnvloed door het lokale zandtransport dat op dit moment al plaatsvindt. De windturbines hebben daar naar verwachting geen invloed op.
18. Wat hebben de molens op de harde dijk voor gevolgen voor de kust van Hoek van Holland? Qua wind?
- Het Windpark Maasvlakte 2 heeft geen significante invloed op de windomstandigheden voor de kust van Hoek van Holland.
19. Ter hoogte van de gele tonnen in zee is geen recreatie en geen scheepvaart, daar zouden ze perfect staan. Is dat een optie?
- Zie het antwoord op vraag 16.

Q&A WINDPARK MAASVLAKTE 2

Informatiebijeenkomsten maandag 16 en dinsdag 17 november 2020

Datum: 29 januari 2021

Versie: 2

Vraag

Antwoord

20. Dan zet u toch de grote molens op de harde zeewering?
Niemand heeft er last van op harde zeewering

Op de harde zeewering kunnen geen grotere turbines worden geplaatst. De zone voor de turbines op de harde zeewering (blokkendam en zeedijk) is gelegen op de landzijde van de dijk. De windturbines kunnen op deze plek komen te staan omdat is berekend dat de dijk onder extreme omstandigheden niet negatief wordt beïnvloed door de turbines. Daarnaast is de hoogte van de windturbines beperkt, waardoor ze relatief dichtbij het bedrijventerrein kunnen staan.

Duinen en leidingenstrook

21. Waarom niet rechts van de oranje strook geplaatst?
22. Rijkswaterstaat legde al een klein stukje uit over de plaatsing op het strand vanwege de "kabels en leidingen". Wat betekent dat en waarom kunnen wegen en fietspaden wel in die zone gebouwd worden, maar de windmolens niet?
23. Kan de leidingenstrook niet naar t strandgedeelte?
24. Waarom mogen de windmolens niet dichtbij de leidingstrook? Een fietspad loopt daar wel dichtbij, evenals de Maximaweg die daar loopt, daar lopen in de toekomst toch ook geen leidingen?
25. Waarom komen de turbines niet achter de duinenrij?

Uitgangspunt voor dit project is plaatsing in de bestemmingsplanzone voor windturbines (oranje zone). Wanneer turbines buiten deze zone geplaatst worden (aan de rechterzijde) komen zij te dicht bij de leidingenstrook te staan. In verband met veiligheidsafspraken met het Havenbedrijf Rotterdam is dichter bij de leidingenstrook plaatsen niet mogelijk.

Naast de plek waar de turbines gepland zijn, ligt een zone voor kabels en leidingen van het Havenbedrijf. Vanuit veiligheidsperspectief moeten de turbines een minimale afstand van deze zone hebben. Fietspaden en wegen kunnen wel dichtbij de leidingenstraat gebouwd worden, omdat er vanuit die activiteit geen risico's bestaan die de leidingenstrook beïnvloeden.

Er zijn in het bestemmingsplan afspraken gemaakt waar dergelijke leidingen op de tweede Maasvlakte wel en niet mogen lopen. De afspraak is dat deze leidingen in de leidingenstraat worden gelegd. Het gaat om leidingen voor de bestaande bedrijven en eventuele uitbreidingen en nieuwe activiteiten zoals maritieme industrie, breakbulk en biomassa. De strook is ook eigendom van HbR en ligt ook op het terrein dat in gebruik is bij het HbR.

Zie het antwoord op vraag 22.

Zie het antwoord op vraag 21.

Q&A WINDPARK MAASVLAKTE 2

Informatiebijeenkomsten maandag 16 en dinsdag 17 november 2020

Datum: 29 januari 2021

Versie: 2

Vraag

Antwoord

26. Waarom worden op het zachte strand niet kleinere molens geplaatst zoals als op harde strand? Dan is het wel mogelijk in de duinen te plaatsen?
- Vanwege geringe veiligheidsoverwegingen kan een turbine niet in de duin geplaatst worden, ongeacht de grootte van de turbine.
De zachte zeewering is zo ontworpen dat het zand bij extreme storm deels wegspoelt. Als de windturbines op de duinen zouden staan, kan dit een negatief effect hebben op de hoeveelheid zand die wegspoelt bij een extreme storm en daarmee op de functie van de zeewering als bescherming van het achterland tegen de zee is. Hoe verder de windturbines zeewaarts staan, hoe kleiner dit effect.
Op de harde zeewering is de afspraak gemaakt dat turbines wel dichtbij de leidingstrook kunnen komen te staan. Dit mag daar, omdat het nog een reservering betreft en er nu nog geen daadwerkelijke leidingen liggen. Dat heeft wel gevolgen voor de exploitatieperiode van de turbines op de harde zeewering. Deze moeten in 2040 worden verwijderd.
27. Op de harde zeewering is goed te zien dat de turbines vlak naast de kabels komen te staan, is dit niet een van de mogelijkheden om dit ook te doen bij de zachte zeewering?
- Zie het antwoord op vraag 26.
28. Kan de cruciale bekabeling/leidingen niet afgeschermd/bedekt worden zodat de molens wel op de duin geplaatst kunnen worden?
- Het afschermen van de leidingstrook is niet mogelijk, omdat de leidingeigenaren te allen tijde bij hun leidingen moeten kunnen komen voor aanleg, onderhoud als bij calamiteiten. Zie daarnaast het antwoord op vraag 26.
29. Waarom kunnen deze leidingen niet op een andere manier over de Maasvlakte gelegd worden?
- Zie het antwoord op vraag 23.
30. Waar zijn de leidingen in de toekomst voor? Als ze een bestemmingsplan hebben neem ik aan dat er een idee voor is?
- Zie het antwoord op vraag 23.
31. Blijft de vraag waarom niet plaatsen aan de andere kant van de leidingstrook?
- Aan de andere kant van de leidingstrook zijn er volgens het bestemmingsplan geen windmolens toegestaan. Daarnaast zouden de windturbines te dicht tegen (nog uit te geven) terrein aan komen te liggen, waardoor exploitatie van die terreinen (deels) niet langer mogelijk zal zijn vanwege de High Impact Zone (HIZ). De HIZ van turbines (masthoogte + 1/3 wieklengte) mag niet over een gebied met de bestemming bedrijf of verkeer vallen.

Q&A WINDPARK MAASVLAKTE 2

Informatiebijeenkomsten maandag 16 en dinsdag 17 november 2020

Datum: 29 januari 2021

Versie: 2

Vraag

Antwoord

32. Een leidingenstraat kun je toch afdekken?
- Het afschermen van de leidingenstrook is niet mogelijk, omdat de leidingeigenaren te allen tijde bij hun leidingen moeten kunnen komen voor aanleg, onderhoud als bij calamiteiten.
33. Waarom mogen de windmolens bij de harde zeewering wel dicht op de bekabeling staan?? Blijkbaar is er dus nog ruimte mogelijk!?! De gehele recreatie zou op de zachte zeewering gered zijn, als de windmolens meer naar de duinrand al dan niet in de duinen geplaatst gaan worden.
- Zie het antwoord op vraag 26.

In de zee/offshore

34. Waarom wordt dan niet gebouwd verder op zee, als offshore park?
- Dit windpark bouwen we conform bestemmingsplan Maasvlakte (2018) en dat plan gaat uit van een windpark op land. Verder de zee in kan ook niet in de bestemming omdat het N2000 gebied is.
35. We plaatsen complete windparken op zee, hoeveel toegevoegde waarden hebben deze windmolens op het net? Nederland is vol, natuur is er weinig en ruimte voor recreatie is er ook niet veel ruimte. Waarom dan dit soort ruimtes opofferen?
- Maasvlakte 2 is gebouwd met daarbij ook ruimte voor duurzame ontwikkeling, dit was altijd al onderdeel van het plan. Het is juist een uitermate geschikte plek voor windenergie omdat het er (bijna) altijd waait en er geen woningen in de buurt zijn. Het windpark op de Tweede Maasvlakte levert een forse bijdrage aan het energieneutraal maken van Rijkswaterstaat in 2030 en aan de ambities om meer duurzame energie op te wekken in de provincie Zuid-Holland, de gemeente Rotterdam en het Rotterdamse havengebied. Zie ook het antwoord op vraag 34.
36. Waarom komen de turbines niet in de zee?
- Zie het antwoord op vraag 34.

Bouwen

37. Het strand is bij vloed geen 100m breed tussen P4 en P6, hoe gaat u daar een turbine uit de branding op bouwen?
- Voor deze werkzaamheden zal een tijdelijke zandterp worden aangelegd. Hierop kunnen de bouwapparatuur te allen tijde droog hun werk verrichten. Wanneer de windturbine gereed is, wordt deze zandterp weer verwijderd.
38. Hoe worden de monopiles op het strand geplaatst, met wat voor materieel?
- De monopiles worden gemaakt van staal. Ze worden 30 tot 40 meter diep de grond in getrild/geheid.

Q&A WINDPARK MAASVLAKTE 2

Informatiebijeenkomsten maandag 16 en dinsdag 17 november 2020

Datum: 29 januari 2021

Versie: 2

Vraag

Antwoord

39. De oranje strook is op papier 100 meter, in de praktijk is dat in sommige gevallen maar 20 meter, afhankelijk van de coëfficiënt van het getij en de golfhoogte. Betekent dit dat er meer zal worden opgespoten?

Rijkswaterstaat is verantwoordelijk voor het op hoogte houden van het gehele strand. Voor de werkzaamheden aan de windturbine zelf zal een tijdelijke zandterp worden aangelegd. Hierop kunnen de bouwapparatuur te allen tijde droog hun werk verrichten. Wanneer de windturbine gereed is, wordt deze zandterp weer verwijderd.

Monopiles en scour holes, zanderosie

40. Dus de turbines staan voor een deel in de vloedlijn. Dit gaat levensgevaarlijke situaties opleveren met kolken rondom de monopiles. Ik vraag mij af hoe eventuele kuilen naast een turbine weer gevuld kunnen worden, want in een halve meter kan een kind makkelijk verdrinken.
41. Op pagina 76 van de MER wordt in de één na laatste alinea gezegd dat er dagelijks toezicht zal worden gehouden, hoe wordt dit gegarandeerd?
42. Nu dat de windmolens op het strand staan, wat doet de zand erosie met de windmolens, bijvoorbeeld met zuidelijke windrichting waarbij meerdere molens achter elkaar staan? Bij veel wind bij wordt veel zand mobiel, zal dit verder weggezet worden, omdat de molens de mobiliteit van het zand in hogere hoogte zal/kan brengen? Is daar onderzoek naar gedaan?

De site manager van Eneco zal tijdens de exploitatie van het windpark de erosiekuilen goed in de gaten houden. Wanneer de erosiekuilen te diep worden of te schuin aflopen zullen deze met behulp van een shovel weer worden opgevuld.

Het dagelijks toezicht is onderdeel van het contract tussen Rijkswaterstaat en Eneco. Eneco heeft zich hieraan dus gecommitteerd en Rijkswaterstaat zal controleren of hier voldoende invulling aan wordt gegeven.

Windmolens nemen energie uit de lucht waardoor opgewaaid stof minder ver komt (het zijn geen ventilatoren). Zandkorrels zijn relatief zwaar en komen over het algemeen niet zo hoog dat ze in de invloedssfeer van de windturbine komen. Rondom de windturbine kan wel erosie ontstaan maar dan vooral door langstromende watermassa's gecombineerd met golfslag door de branding. Om te diepe erosiekuilen rondom de monopiles te voorkomen worden erosiebescherming aangebracht 2 tot 3 m onder het normale strandniveau. Bovendien zijn er afspraken gemaakt met Eneco dat na stormen inspecties worden uitgevoerd en indien de erosiegaten te diep worden, wordt binnen 14 dagen na een storm de erosiegaten gedicht. Daarnaast heeft Rijkswaterstaat hier veel onderzoek naar gedaan, het effect van windmolens op gewijzigde (wind)erosie van het zand. Onderzoek concludeerde dat de molens niet voor extra zandbewegingen zullen zorgen en geen negatief effect hebben op het wegstromen van zand.

Onderhoud

Q&A WINDPARK MAASVLAKTE 2

Informatiebijeenkomsten maandag 16 en dinsdag 17 november 2020

Datum: 29 januari 2021

Versie: 2

Vraag

Antwoord

43. Gaat u continue het strand opspuiten of continu het strand afsluiten om onderhoud te plegen?
44. In hoeverre zorgt Rijkswaterstaat ervoor dat het huidige strand op hoogte wordt gehouden bij wegslag en afslag van het strand bij storm etc.?
45. Hoe is de onderhoudsverplichting geregeld tussen Eneco en RWS en dan met namen die van de zachte zeewering i.c.m. de monopiles in de vloedlijn?

Rijkswaterstaat monitort de Zachte Zeewering en zorgt middels tweejaarlijkse suppleties dat er voldoende zand in het profiel van de wering ligt. Lokaal onderhoud zoals helmgras beplanting, opvullen van gaten etc. gebeurt jaarrond. Het suppleren van zand gebeurt in het najaar, buiten het strandseizoen.

Zie het antwoord op vraag 43.

Rijkswaterstaat is verantwoordelijk voor het onderhoud van de zachte zeewering, zie daarvoor vraag 43. Eneco heeft de verplichting om erosiegaten te monitoren en zo nodig op te vullen met zand.

Tijdens de bouw

46. Is er toegang tot het strand tijdens het bouwen?
47. Hoe gaat u op het strand een fundatie aanleggen en een windturbine plaatsen zonder alle recreanten te hinderen gedurende weken of zelfs maanden per fundatie?
48. In hoeverre wordt het strand afgesloten bij het plaatsen van de monopiles?
49. Kan er dan gewoon gesurft worden tijdens de werkzaamheden?

Tijdens de bouw van de windmolens zullen delen van het strand worden afgesloten voor publiek. Het zullen die delen zijn waar op dat moment met zwaar materieel wordt gewerkt. Dat gaat in principe om maximaal 2 windturbinelocaties tegelijkertijd. De rest van het strand blijft dan wel toegankelijk. De afsluitingsperiode is afhankelijk van de bouwplanning en die is nu nog niet bekend, omdat de selectie van de aannemers nog niet is afgerond.

Helemaal zonder hinder zal dit niet zijn. Wel starten we de werkzaamheden in de lente aan de kant van het badstrand, zodat we later in het seizoen meer noordelijk op het extensieve strand bezig zijn. De hinder voor recreanten op het badstrand zal een stuk minder zal zijn. Zie ook het antwoord op vraag 46.

Tijdens de bouw van de windmolens zullen delen van het strand worden afgesloten voor publiek. Het zullen die delen zijn waar op dat moment met zwaar materieel wordt gewerkt. Dat gaat om maximaal 2 windturbinelocaties tegelijkertijd. De rest van het strand blijft dan wel toegankelijk.

Op de delen van het strand die niet zijn afgesloten tijdens de bouw, kan er gewoon gegolfsurft of gewindsurft worden. Op de afgesloten plekken kan dit niet. Bouwwerkzaamheden brengen namelijk altijd risico's met zich mee.

Q&A WINDPARK MAASVLAKTE 2

Informatiebijeenkomsten maandag 16 en dinsdag 17 november 2020

Datum: 29 januari 2021

Versie: 2

Vraag

Antwoord

50. Het strand is afgesloten begrijp ik. Is het wel mogelijk om daar te varen? Dus opstarten op zuidelijk strand en langs de kust varen?

Zie het antwoord op vraag 49.

Impact recreatie en specifiek kitesurfen

51. Er staan feitelijke onjuistheden in de MER onder het kopje Kitesurfen. Hoe zijn jullie tot die risico afweging gekomen? Bij noordnoordoosten wind wordt er niet gekite bij de Maasvlakte, want dan is de wind afluiddig. Ook zal je met die windrichting nooit richting de windmolenlocaties geblazen worden. Er wordt niet gesproken over Zuidwesten wind wat de richting is waarop er veel kitesurfers bij de Maasvlakte (zowel intensief als extensieve) stranden het water opgaan. Wanneer wordt er naar de juiste omstandigheden gekeken?
52. In de MER stellen jullie dat er voldoende ruimte is voor kitesurfers op het intensieve strand. Waar is dit op gebaseerd? De heatmap geeft aan dat op beide locaties evenveel kitebewegingen zijn en de sport is enorm groeiende.
53. Gaat kitesurfen nu wel of niet verboden worden op het sportstrand tot en met P6?
54. Kitebuggyen kan toch ook niet meer?
55. Kitesurfen verboden, golfsurfen mag, maar windsurfen wordt niets over gezegd?
- Voor het beantwoorden van deze vraag inventariseerden we waar een hiaat in het MER werd ervaren en of er nog een onderzoeksvraag beantwoord moest worden. De tekst in het MER is aangepast.
- In het MER wordt aangegeven dat er ook gelegenheid is om ter hoogte van het intensieve strand te kitesurfen. Daarmee wordt aangegeven dat er andere mogelijkheden zijn, naast het extensieve strand. Daarnaast is de gemeente voornemens om aanvullend hierop een dynamische zone voor kitesurfen aan te wijzen tussen het intensieve strand en de kitesurfsport bij Slufter. Hiermee blijft in potentie een groot aaneengesloten gebied geschikt om te kitesurfen. Hierover is de Gemeente Rotterdam in overleg met het NKV.
- De gemeente is, in overeenstemming met de Nationale kitesurfvereniging, voornemens kiten ter hoogte van het extensieve strand niet langer toe te staan. Hierdoor worden de mogelijkheden onderzocht om ten zuiden van P3 tot en met de kitesurfspot Slufter ruimte te bieden aan kitesurfen. Bovendien is en blijft het mogelijk op het intensieve strand te kitesurfen tot van 1 oktober tot en met 31 mei.
- Kitebuggyen op het extensieve strand kan met een aangepaste lijnlengte wel. Windsurfen, windfoilen, strandzeilen en vliegers die reiken tot enkele meters blijven toegestaan.
- Windsurfen blijft gewoon toegestaan op de betreffende locatie.

Q&A WINDPARK MAASVLAKTE 2

Informatiebijeenkomsten maandag 16 en dinsdag 17 november 2020

Datum: 29 januari 2021

Versie: 2

Vraag

Antwoord

56. Houden jullie rekening mee dat kitesurfen een olympische sport is geworden? Dat deze locatie voor Nederland uniek is? Met veel windrichting te varen is?
- Uiteraard is het bekend dat Maasvlakte 2 een geliefde kiteplek is en dat de spot zeker door ervaren sporters als bijzonder wordt aangemerkt. Zie ook het antwoord op vraag 53.
57. De recreatie is afhankelijk van de hoek van de kustlijn, je kan het dus niet verplaatsen.
- Voor de meeste vormen van recreatie zal deze hoek van de kustlijn zijn waarde behouden, alleen voor kitesurfen is dit niet het geval. Helaas kunnen niet alle vormen van recreatie langer veilig beoefend worden op het beoogde strand. In het bestemmingsplan is dit meervoudig ruimtegebruik al beschreven en gewogen.
58. Je kan ook 1 a 2 molens minder plaatsen tussen p5 en p6; waardoor een kitezone kan blijven bestaan
- Ook als er ruimte tussen windturbines wordt gelaten, wordt het niet wenselijk geacht op het extensieve strand te kitesurfen. Kitesurfers kunnen immers de controle over de kite verliezen, waardoor ook op grotere afstanden substantiële risico's kunnen ontstaan. Om die reden wordt getracht elders de mogelijkheden tot kiten te formaliseren en te vergroten.
59. Er is gezegd dat er voldoende ruimte voor kiders aanwezig is op het intensieve strand. Er gaat voor de kitesurf community een aanzienlijk stuk strand wordt ontnomen. Rijkswaterstaat geeft aan dat ze niet bereid zijn "de condities worden verbeterd", terwijl het daar niets mee te maken heeft. De suggestie om extra strand te creëren heeft enkel tot functie het verlies van ruimte voor de kitesurf sport te compenseren. De kitesurf community verliest hier het meest, namelijk in ruimte wat ook risico's met zich meebrengt omdat het de kans op ongelukken vergroot. Het antwoord van Rijkswaterstaat is daardoor erg eenzijdig ten koste van de kitesurf community.
- Uiteraard is het bekend dat Maasvlakte 2 een geliefde kiteplek is en dat de spot zeker door ervaren sporters als bijzonder wordt aangemerkt. Zie het antwoord op vraag 13. voor uitleg waarom het suppleren van zand geen optie is. Zie het antwoord op vraag 60. voor uitleg dat het helaas voor kitesurfers nadelig uitpakt. Zie het antwoord op vraag 52 en 53. voor uitleg over de overleggen die gaande zijn tussen de Gemeente Rotterdam en de NKV
60. Dus er wordt meer rekening gehouden met vleermuizen dan kiders?
- Het MER beoordeelt zowel de effecten op natuur als op recreatie. Zo is er gekeken naar zowel de impact op vleermuizen als op bijvoorbeeld de kitesurfers. Gezamenlijk met betrokken partijen (bijvoorbeeld natuurclubs & kitesurfvereniging) bespreken we de impact en de mogelijkheden. Uit een MER blijkt dat niet alle belangen verenigbaar zijn en dat op onderdelen negatieve effecten volgen. Helaas is dit het geval voor zowel vleermuizen als kitesurfers. Als oplossing krijgen de windturbines een vleermuisdetector en een stilstandvoorziening en onderzoeken de Gemeente Rotterdam en de NKV de alternatieve mogelijkheden voor het kiten.

Q&A WINDPARK MAASVLAKTE 2

Informatiebijeenkomsten maandag 16 en dinsdag 17 november 2020

Datum: 29 januari 2021

Versie: 2

Vraag

Antwoord

61. Hoe groot zijn die delen die afgesloten worden op het extensieve gedeelte?
- Zie het antwoord bij vraag 46. voor de situatie tijdens de bouw.
Tijdens de exploitatie is het strand gewoon open behalve voor kitesurfers
62. Het gaat toch om de hoek waaronder de wind op de kustlijn komt? Dus je kan het kiten niet verplaatsen naar het zuiden, want hier ligt de kustlijn onder een andere hoek
- Zie het antwoord op vraag 53.
Zie het antwoord op vraag 57.
63. Aan gemeente Rotterdam: het nieuwe gedeelte kitesurfspot is vele malen kleiner dan extensieve stuk. Hoe zien jullie dat voor je met groeiende sport?
- Zie het antwoord op vraag 52.
Zie het antwoord op vraag 53.
64. Kun je de windturbines niet af en toe uitzetten voor kitesurfen? Bijvoorbeeld bij weinig wind en voor vogeltrek?
- De windturbines worden op bepaalde momenten stilgezet in verband met vogels en vleermuizen. Kiten is niet langer toegestaan. Ook een windturbine die stilstaat is gevaarlijk voor kitesurfers. Een stilstandvoorziening voor kiten is dan ook geen oplossing.
65. Hoe willen jullie dat doen? De olympische kitesport kan vanaf windkracht 1.5 al plaatsvinden? Hoe wordt daar tegenaan gekeken?
- Zie het antwoord op vraag 53.
Zie het antwoord op vraag 56.
Zie het antwoord op vraag 64.
66. Is er geen kite zone aan Noordkant te realiseren ter hoogte van de nieuwe radartoren, zodat nog steeds de andere golf en windrichting van Maasvlakte 2 kan worden benut voor kite surfen?
- Ook ter hoogte van de radartoren zijn windturbines voorzien. Het is niet wenselijk om aan die zijde een kitesurfspot in te richten. Bovendien betreft het hier een harde zeekering, waar gezien basaltblokken niet goed een strandopgang te realiseren is.
67. Mijn laatste post zat vol met fouten door het snel schrijven tijdens het luisteren. Hierbij een betere verwoording: Er is gezegd dat er voldoende ruimte voor kitesurfers aanwezig zou zijn (over blijft) op het intensieve strand, dit is echter niet het geval. Wanneer het waait is het nu al uiterst druk en met het wegnemen van ruimte zal het intensieve strand alleen nog maar drukker worden. Er gaat voor de kitesurf community een aanzienlijk veel verloren. Rijkswaterstaat geeft aan dat ze niet bereid zijn dat "de condities worden verbeterd", terwijl het daar niets mee te maken heeft. De suggestie om extra strand te creëren heeft enkel tot functie het verlies van ruimte voor de kitesurf sport te voorkomen. De kitesurf community verliest hier het meest zonder dat daarvoor gecompenseerd wordt, namelijk in ruimte wat de kans op ongelukken vergroot. De Zandmotor is daar ook een voorbeeld van. Daarnaast is kitesurfen niet

Q&A WINDPARK MAASVLAKTE 2

Informatiebijeenkomsten maandag 16 en dinsdag 17 november 2020

Datum: 29 januari 2021

Versie: 2

Vraag

Antwoord

slechts recreatie, het is een serieuze sport met een enorme community die een zeer positief effect heeft op gezondheid, zowel fysiek als mentaal. Het antwoord van Rijkswaterstaat is daardoor erg eenzijdig ten koste van de kitesurf community, wat de indruk werkt dat aspecten vanuit de kitesurfsport onvoldoende zijn geïnventariseerd en gewogen zijn.

68. Komt er een verbod op sporten als de windmolens er staan? Over welke sporten hebben we het dan. Wat mag er wel en wat mag er niet meer. Geluidsoverlast en dergelijke zal vele mensen en dieren weggagen. Ik heb begrepen dat kitesurfen straks niet meer mag op deze locatie en zal heel veel mensen raken. Woog het belang van de windmolens zwaarder dan het afpakken van het recreatie gebied? Daarnaast zullen strandgangers ook niet meer komen vanwege het geluid?
69. Impact is niet alleen groot voor de kitters. Wordt er voldoende stilgestaan waar badgasten willen recreëren? Die willen echt niet tegen een windmolen aankijken in de slagschaduw
70. Kunnen er boeien worden geplaatst in zee waarachter je wel mag kitesurfen? Downwinders (surfen en kitesurfen combinatie) kunnen dan nog steeds doorgaan namelijk
71. Bedankt voor de toelichting, hopelijk wordt er nog gekeken om het kiten en golfsurfen tot en met p5 te realiseren eventueel de turbine op het strand plaatsen. kitesurf gebied bij de slufteer vergroten naar Rockanje. zodat er toch weer downwinders mogelijk zijn.

Er komt geen verbod op sporten op het extensieve strand. Voor badgasten, vissers, vogelspotters, wandelaars, fietsers, zeekajackers, kitebyggys met lijnlengte beperking, golfsurfers en windsurfs blijft het strand toegankelijk. Met golfsurfs wordt nog gesproken over golfcondities en veiligheid. Alleen kitesurfactiviteiten zijn niet langer mogelijk. De geluidsbelasting zal mogelijk van invloed zijn, hoewel de mate van hinder persoonlijk is en dus per persoon verschilt.

Badgasten op het extensieve strand kunnen hinder ondervinden van bijvoorbeeld door slagschaduw en geluid. Dit is per persoon verschillend, maar het windpark blijft binnen de landelijke normen. Op het intensieve strand komen geen windmolens. Dus blijft recreëren op het intensieve strand nog altijd dezelfde manier mogelijk. Voor bezoekers van het intensieve strand geldt wel dat ze de windmolens kunnen zien.

De gemeente is, in overeenstemming met de Nationale kitesurfvereniging, voornemens kiten ter hoogte van het extensieve strand niet langer toe te staan. Ook niet als dat achter een bepaalde lijn is. Er blijft namelijk een veiligheidsrisico voor kitters die (per ongeluk) over de lijn gaan. Daarnaast is het handhaven van een boeienlijn richting kitters die op zee zijn niet uitvoerbaar.

Golfsurfen blijft toegestaan op het extensieve strand er wordt nog wel met golfsurfs gesproken over golfcondities en veiligheid. De gemeente onderzoekt in samenwerking met de Nationale Kitesurfvereniging of het mogelijk is om ten zuiden van P3 tot en met de kitesurfspot Slufteer ruimte te bieden en dit te formaliseren. Richting Rockanje bevindt zich een groot Natura 2000 gebied en door deze ecologische status is hier niets mogelijk.
Zie ook het antwoord op vraag 53.

Q&A WINDPARK MAASVLAKTE 2

Informatiebijeenkomsten maandag 16 en dinsdag 17 november 2020

Datum: 29 januari 2021

Versie: 2

Vraag

Antwoord

72. Ik hoop dat de verbinding naar Rockanje bv opengesteld kan worden voor downwinders voor kitesurfers. Het is voor een hele grote groep mensen een ware nachtmerrie dat die windmolens er komen.
- Zie het antwoord op vraag 71.
73. Ten zuiden van de slufte is altijd een beschermd natuurgebied geweest voor vogels. Er waren altijd hoge boetes als er toch in dit natuurgebied gekite werd. Hoorde ik het nou goed, dat dit stuk toch beschikbaar wordt voor kitesurfers??
<https://www.natura2000.nl/gebieden/Zuid-Holland>
- Zie het antwoord op vraag 71.

Impact natuur

74. Kijkende naar de kaarten van Natura en NNN gebieden, valt de zuidzijde van het plan in deze gebieden, hetgeen volgens de adc toets niet zou kunnen, mist algemeen belang en kenmerken worden aangetast, hoe verklaart u dit?
- Er is geen overlap tussen Natura 2000 en NNN gebieden met het plangebied.
75. Komt er nog compensatie voor het verlies van natuur?
- Eneco neemt uitgebreide bovenwettelijke compenserende maatregelen voor trekvogels, lokale vogels en vleermuizen. Daarnaast wordt er een zogenaamd natuurfonds opgericht waarmee in samenwerking met natuur- en milieuorganisaties aanvullende compenserende maatregelen uitgevoerd kunnen worden. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een broedeiland voor kwetsbare soorten.
76. Welke alternatieven zijn bekeken in het kader van de Europese richtlijnen in het natura 2000 gebied? Zijn daar rapporten c.q. onderzoeksrapporten van?
- Alle onderzoeksrapporten die betrekking hebben op ecologie (en Natura 2000 gebieden) zijn onderdeel van onze Wet Natuurbeschermingsaanvraag. Deze zijn eenvoudig te downloaden via de projectwebsite van Eneco. www.eneco.nl/windparkmaasvlakte2

Q&A WINDPARK MAASVLAKTE 2

Informatiebijeenkomsten maandag 16 en dinsdag 17 november 2020

Datum: 29 januari 2021

Versie: 2

Vraag

Antwoord

Vogels

77. Uit Noors onderzoek is gebleken dat het zwart verven van 1 rotorblad 70% minder vogelsterfte oplevert. Is dat iets wat jullie gaan toepassen?
- Eneco volgt de onderzoeken op dit onderwerp op de voet. In de Eemshaven wordt er de komende jaren onderzoek met het zwart verven van bladen. Wanneer de uitkomsten van dit onderzoek positief zijn brengt Eneco dit onder de aandacht van de natuur- en milieuorganisaties. Deze maatregel is mogelijk te realiseren vanuit het beschikbare natuurfonds, mits het voldoet aan de bestedingseisen van het fonds of bijvoorbeeld welstand.

Vleermuizen

78. Welke natuurorganisatie aan de thematafel natuur vertegenwoordigd de belangen voor vleermuizen? mijn vraag wie de belangen van (trekkende) vleermuizen behartigd kon niet helemaal beantwoord worden en zou nagestuurd worden.
- In diverse sessie is met de volgende organisaties gesproken over alle ecologische impact en maatregelen en dus ook over vleermuizen. Het gaat om de Vogelbescherming, Milieufederatie Zuidholland, Stichting Duinbehoud, Natuurmonumenten, Stichting Faunabescherming, Stichting Zuid-Hollands Landschap, Vogelwerkgroep MV2/KNNV, Vereniging Verontruste Burgers van Voorne en Stichting Noordzee.

Omgevingsmanagement, thematafels en vergunningenproces

79. Met welke gebruikers is en wordt er gesproken? Sinds wanneer?
- In de verschillende stadia van planontwikkeling is er met veel verschillende partijen contact gelegd. In de verkenning van het windpark in 2015 heeft RWS al contact gehad met de Kitesurfvereniging, het platform Waterrecreatie, het Watersportverbond en de Kitebuggyclub Holland.
- In de tenderfase on 2019 heeft Eneco overleg gehad met Regionale Brandweer, Nederlandse kite vereniging, Faunabescherming, Zuidholland Landschap en Deltalinqs.
- Na gunning heeft Eneco de informatieve afstemming richting deze partijen samen met RWS verder uitgebreid. Er zijn gezamenlijke Teams-sessies (vanwege Corona) gehouden voor de natuur- en milieuorganisaties zoals de Vogelbescherming, Milieufederatie Zuidholland, Stichting Duinbehoud, Natuurmonumenten, Stichting Faunabescherming, Stichting Zuid-Hollands Landschap, Vogelwerkgroep MV2/KNNV, Vereniging Verontruste Burgers van Voorne en Stichting Noordzee.

Q&A WINDPARK MAASVLAKTE 2

Informatiebijeenkomsten maandag 16 en dinsdag 17 november 2020

Datum: 29 januari 2021

Versie: 2

Vraag

Antwoord

Er is een gezamenlijke sessie gehouden voor de recreatieve belangenorganisaties zoals Nederlandse kitesurfvereniging, Naturisten Federatie Nederland (NFN), Sportvisserij Zuid-West Nederland, Rotterdamse Reddingsbrigade, Kitebuggyclub Nederland, Holland Surfing Association, Watersport Verbond. Bij de recreatieve sessie is de gemeente Rotterdam aangesloten.

Voor de golfsurfers is daarnaast een expertsessie gehouden met een delegatie van golfsurfers en met RWS, de Gemeente Rotterdam en Eneco. Naast deze gezamenlijke sessies zijn individuele gesprekken met de bovengenoemde belangenorganisaties geweest door RWS, Eneco en de gemeente Rotterdam. Eind november is daar ook de NKVvL aan toegevoegd. De gesprekken met deze organisaties blijven we continueren.

80. Is er inzage mogelijk naar de plaatsing van de windmolens tussen de vloedlijn en de duinen? Worden deze gegevens openbaar gemaakt? Zoja wie heeft het onderzoek uitgevoerd en wie is het contactpersoon daarvoor?

In de ontwerpbesluiten zijn de plannen voor de bouw van het windpark weergegeven. Zo is beschreven waar de turbines komen, hoe de aanleg is voorzien en welke impact het windpark heeft op de omgeving en natuur. De ontwerp-omgevingsvergunning, het ontwerpbesluit Waterwet, de ontheffing en vergunning Wet natuurbescherming en het MER zijn gepubliceerd en liggen digitaal ter inzage voor belanghebbenden. De plannen voor dit Windpark zijn in de vorm van ontwerpbesluiten openbaar gemaakt op 30 oktober. Via de projectenwebsite van Eneco zijn alle stukken ook te downloaden. De gedane (MER) onderzoeken maken hier onderdeel van uit. Deze onderzoeken zijn verricht door diverse adviesbureaus waaronder Pondera, Bureau Waardenburg (landschap en milieu), RoyalHaskoning DHV. Vragen over deze onderzoeken behandelen we centraal en zullen in overleg met de projectleiders van deze bureaus worden beantwoord. zie eneco.nl/windparkmaasvlakte2

Q&A WINDPARK MAASVLAKTE 2

Informatiebijeenkomsten maandag 16 en dinsdag 17 november 2020

Datum: 29 januari 2021

Versie: 2

Vraag

Antwoord

81. Eigenlijk is het al besloten. U stelt een periode van bezwaar echter na akkoord vergunning, gaan de bestellingen ook al lopen los van dan pas mogelijke periode voor bezwaren zo staat in je planning plaatje, klopt dat?

Om Windpark Maasvlakte 2 te realiseren hebben we niet één maar drie vergunningen nodig en daarnaast ook een ontheffing. Deze worden door verschillende instanties afgegeven. Zo beoordeelt Rijkswaterstaat de aanvraag voor de Waterwetvergunning en de Provincie Zuid-Holland de ontheffing en de vergunning voor de Wet Natuurbescherming. De Gemeente Rotterdam is verantwoordelijk voor het verlenen van de Omgevingsvergunning die de bouw van de windturbines mogelijk maakt. De gemeente Rotterdam zorgt voor de coördinatie van alle drie de vergunningsaanvragen en de ontheffing bij de genoemde instanties. Op die manier gaat alles tegelijkertijd ter inzage.

In onze planning is inderdaad de inkoop van turbines genoemd in het jaar 2021 rekening houdend met de selectie van marktpartijen en leveringstermijnen. Daarnaast is het een risico-inschatting van Eneco om inkoop te starten vóór het verkrijgen van onherroepelijke vergunningen, zodat in gebruik name uiterlijk 31-12-2022 start. Eneco respecteert dus het vergunningentraject, maar hoopt zo wel de realisatie te versnellen.

82. Hoeveel geld is er beschikbaar aan de milieu tafels?

Er zijn voor dit project diverse fondsen gereserveerd; het NWEA-fonds en fondsen voor de 3 thematafels voor de onderwerpen natuur, leefbaarheid en bedrijven. Vanuit de NWEA gedragscode, die voor dit project wordt gevolgd, wordt per jaar een reservering gedaan van 0,50 euro/MWh. Met een jaarlijks opgewekt vermogen van ca. 400 GWh betreft dit ongeveer 200.000 euro per jaar. Dit fonds loopt gedurende 15 jaar. Daarnaast zijn er fondsen gereserveerd voor de 3 thematafels, die organiseren wij samen met de betrokken omgevingspartijen. De gereserveerde bedragen komen beschikbaar na het onherroepelijk worden van de vergunningen.

83. Hoor ik het goed, Rijkswaterstaat wordt hoofd begunstiger van dit windpark? Niet eens omliggende dorpen?

Rijkswaterstaat is eigenaar van de zeewering op de Tweede Maasvlakte en ontwikkelt op eigen areaal dit windpark voor eigen gebruik. Eneco is de uitvoerende partij en de exploitant die de stroom 25 jaar lang gaat leveren. Het windpark op de Tweede Maasvlakte levert een forse bijdrage aan het energieneutraal maken van Rijkswaterstaat in 2030 en aan de ambities om meer duurzame energie op te wekken in de provincie Zuid-Holland, de gemeente Rotterdam en het Rotterdamse havengebied. Alle bruggen, wegen en sluizen plus

Q&A WINDPARK MAASVLAKTE 2

Informatiebijeenkomsten maandag 16 en dinsdag 17 november 2020

Datum: 29 januari 2021

Versie: 2

Vraag

Antwoord

kantoren van Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat gebruiken groene stroom van dit windpark.
Aan de bewoners van de omliggende gemeentes Hoek van Holland, Westvoorne en Rotterdam wordt de mogelijkheid geboden om financieel te participeren.

Compensatie

84. Dit is een slechte ontwikkeling voor het toerisme voor Westvoorne, hoe wordt dit gecompenseerd?
- Er is geen sprake van compensatie. We stellen wel diverse gebiedsfondsen ter beschikking.
Zie het antwoord op vraag 82.
Inwoners van Westvoorne worden hierbij betrokken.
85. Wanneer en waar komt een compensatie wavepark gereed voor alle surfers en suppers, die tijdens en na de aanleg van het geplande windpark gehinderd worden?
- Het is onduidelijk wat wordt bedoeld met een wavepark. Voor toegankelijkheid van het strand tijdens en na de bouw: Zie het antwoord op vraag 46. Zie het antwoord op vraag 47. Zie het antwoord op vraag 48. Zie het antwoord op vraag 49. Zie het antwoord op vraag 10.
86. De Maasvlakte tussen parking 5 en 6 is de beste golfsurfspot van NL en België. Wat is concreet uw plan om alle surfers en suppers te compenseren voor het verloren gaan van onze spot?
- In het MER staat dat er geen directe nadelige gevolgen te verwachten zijn voor golfsurfers. Vandaar dat er geen sprake is van compensatie. Eneco en RWS zijn in overleg met de HSA (vertegenwoordigers van de golfsurfers) om golfcondities en veiligheid nog scherper in beeld te krijgen.
87. Ik hoor dat er wordt gekeken naar recreatie, maar ik zie nog geen compensatie. Als er wel nog gekitesurft mag worden op het slufster strand, wordt dit erg gevaarlijk want als kitesurfers afdrijven komen ze alsnog bij de windturbines uit. Dus waar is de compensatie voor kitesurfers?
- De afstand van de kitesurfspot Slufster tot het windpark is ongeveer 2 kilometer. Het is niet aannemelijk dat kitesurfers zover afdrijven. Hierover vindt overleg plaats met de NKV.
88. Hoe wordt er rekening gehouden met kitesurfers?
- In het afgelopen jaren is overleg gevoerd met de Nederlandse Kitesurfvereniging in de persoon van een regio coördinator en kitespotbeheerder. Het belang van de kitesurfers is meegenomen in de MER rapportage, waarbij het effect is gewogen en risicovol is bevonden. Veiligheid heeft dan ook het hoogste belang.
Zie het antwoord op vraag 52.
Zie het antwoord op vraag 53.
89. Door dit windpark vervalt de mooiste kitesurfspot (p5 en P6) van Nederland. Dat kan nooit gecompenseerd worden door verplaatsen van kiten naar p1-p3. Dat is compleet anders. De belangen van de zeer intensieve kitesurfers op p5 en p6 gaan geheel verloren. Hoe kunnen jullie dit compenseren?
- Het verlies van het extensieve strand kan niet voorkomen worden gezien het veiligheidsrisico. Dit risico zou ook nog aanwezig zijn als de windturbines tientallen meters meer landwaarts werd neergezet. In 2007 werd dit toekomstige knelpunt dan ook al aangeduid. Wat rest is om het alternatief zo goed mogelijk vorm te geven en in te

Q&A WINDPARK MAASVLAKTE 2

Informatiebijeenkomsten maandag 16 en dinsdag 17 november 2020

Datum: 29 januari 2021

Versie: 2

Vraag

Antwoord

richten.

Zie het antwoord op vraag 52.

Zie het antwoord op vraag 53.

Duurzame energie

90. Is investeren in windenergie nog wel actueel gezien de onderzoeken naar kernenergie op de 2e Maasvlakte?
- Windenergie is nog altijd actueel. Het blijft een van de duurzame oplossingen die veel schone elektriciteit oplevert. Bovendien helpen alle beetjes mee, zeker het ontwikkelen van 22 grote windturbines. Voor de ontwikkeling van kernenergie zijn voorlopig geen geïnteresseerde marktpartijen beschikbaar op de markt.
91. Hoeveel CO2 kost het produceren van de desbetreffende windmolens, het plaatsen ervan, en na hoeveel jaar gaat het park überhaupt rendabel worden?
- Uit onderzoek blijkt dat windturbines in een periode van 8 maanden tot 2 jaar voldoende stroom hebben opgewekt om de CO2 die het bouwen van de windturbines gekost heeft ongedaan te maken. Omdat deze windturbines op een locatie staan waar het hard waait is de verwachting dat dat voor dit windpark binnen ongeveer een jaar zo zal zijn.
92. Hoeveel meer gaan deze grote molens opleveren dan die kleinere?
- Een grote molen produceert ongeveer 70% meer energie dan een kleinere.
93. Er gaan veel concessies plaatsvinden voor ons als recreant. Komt dit milieuvoordeel weer terug bij de burger of wordt deze energie gebruikt voor grote datacentra zoals bijvoorbeeld Google etc.?
- Zie het antwoord op vraag 83.

Geluid

94. Waarom worden niet alle molens voorzien van stille bladen?
- Eneco heeft gekeken waar dit middel het grootste effect heeft. Dat blijkt bij de windturbine in de buurt van de brandweerkazerne te zijn en bij de windturbine in de buurt van het badstrand.
95. Cumulatie van dit geluid is ook onderzocht?
- Cumulatie van geluid is ook onderzocht en is terug te lezen in het MER en het bijbehorende geluidonderzoek. Deze zijn te downloaden op www.eneco.nl/windparkmaasvlakte2
Zie aanvraag. Omgevingsvergunning bijlage 9 Rapport geluid en slagschaduw. Op bladzijde 11 en 13 worden de

Q&A WINDPARK MAASVLAKTE 2

Informatiebijeenkomsten maandag 16 en dinsdag 17 november 2020

Datum: 29 januari 2021

Versie: 2

Vraag

Antwoord

- cumulatieve effecten met nabijgelegen windturbines en andere geluidsbronnen beschreven.
96. Nog geen antwoord gehad over de cumulatie of optelling van het geluid van de windmolens
97. Hoeveel decibel zal er op het strand te horen zijn bij P5 en P6?
98. In bedrijf zijnde windmolens maken net zoveel geluid als een flink zeeschip. De tandwielkast in de kop van de molen veroorzaakt onderwater geluidstrillingen van zo'n 150 dB. Algemeen bekend is dat bruinvissen wegvluchten van schepen. Studies die in Nederland zijn verricht wijzen uit dat bruinvissen en zeehonden bij een geluidsniveau van 100 dB wegvluchten van de geluidsbron. "Bruinvissen zullen dus nooit het gebied van windmolenparken binnengaan, met als gevolg dat de bruinvissen voor onze kust worden verdreven. Hoe gaan jullie voorkomen dat de bruinvissen uit Natura 2000 gebied verdwijnen?
99. Waarom komen er niet overal stille bladen op de windturbines? Overall is er toch recreatie op de mv2?

Zie het antwoord op vraag 95.

Op het strand in de directe nabijheid van de windturbines (bij P5 en P6) worden geluidsniveaus van 60 a 61 dB Lden berekend.

De genoemde waarde van 150 dB is niet juist. Het geluidsniveau van deze windturbines ligt aanzienlijk lager. De worst case windturbine die is onderzocht heeft een bronsterkte van 107 dB(A). Daarnaast is het effect van de aanleg en exploitatie van de windturbines op het onderwaterleven onderzocht in de passende beoordeling die bij de natuurvergunningaanvraag te vinden is. De conclusie is dat er geen onaanvaardbare effecten zullen zijn, mede door het gebruik van stillere en trillings-arme bouwmethoden.

Zie het antwoord op vraag 94.

Overige

100. Waar kan ik alle onderzoeken en informatie terug vinden/downloaden?
101. In het plaatje bij P6 zie ik geen activiteiten tekens staan zoals surfen, kitesurfen ect? Waarom is dat?

De plannen voor dit Windpark zijn in de vorm van ontwerpbesluiten openbaar gemaakt op 30 oktober. De ontwerp-omgevingsvergunning, het ontwerpbesluit Waterwet, de ontheffing en vergunning Wet natuurbescherming en het MER liggen digitaal ter inzage voor belanghebbenden. De stukken kunnen geraadpleegd worden via www.overheid.nl. Zolang de maatregelen in verband met het coronavirus duren, is het niet mogelijk om de stukken in te zien op een gemeentelijke locatie. Via www.eneco.nl/windparkmaasvlakte2 zijn alle stukken te downloaden en kun je de betreffende bestanden per onderwerp vinden. Op deze manier heb je de bestanden bij elkaar per onderwerp.

De iconen opgenomen in de artist impression geven een globale aanduiding van alle activiteiten die op de stranden van Maasvlakte 2 te zien zijn.

Q&A WINDPARK MAASVLAKTE 2

Informatiebijeenkomsten maandag 16 en dinsdag 17 november 2020

Datum: 29 januari 2021

Versie: 2

Vraag

Antwoord

102. Wat zegt de qra met betrekking tot de strand recreatie? In het verleden zijn afspraken gemaakt ivm het afbreken van wieken, hetgeen reeds is bewezen op de Maasvlakte in het verleden?
- In het MER en het onderzoek naar externe veiligheid wordt ingegaan op de risico's van een afvallend blad. De conclusie is dat er geen onaanvaardbare risico's zijn voor dit scenario. Niet voor recreanten en ook niet voor overige havenactiviteiten.
Zie MER bijlage 15 van de omgevingsvergunning. Op bladzijde 10 wordt de conclusie genoemd en vanaf bladzijde 215 (Recreatieveiligheid) gaat het over strandgasten.
103. Is er marktconsultatie gehouden onder de bouwers van monopiles, transition pieces, topsides en rotors? Zo ja, achtten deze bouwers (van m.n. de monopiles) het voorgestelde alternatief in de zachte zeewering haalbaar? Zo nee, wat is de reden en wordt dit alsnog overwogen?
- De aanbesteding van de bouw van het windpark is in voorbereiding. Uit de marktconsultatie die gehouden is met aannemers en bouwers blijkt dat het plan voor hen uitvoerbaar is.
104. Worden voor dit park, dezelfde richtlijnen gebruikt als het SIF-project?
- Ja
105. Kunt u wat meer vertellen hoe er tijdens de ontwerpfase de niet technische risico's en afwegingen zijn meegenomen in het besluitvormingsproces. Zou u voorbeeld kunnen geven hoe een niet technisch risico of afweging het ontwerp heeft beïnvloed?
- Een voorbeeld van een niet technisch risico dat tijdens het ontwerp is meegenomen is het effect van verschillende grootte windturbines op het aantal te verwachten vogel slachtoffers. Dit is mede sturend geweest in het aantal windturbines dat er geplaatst zal worden en de tiplaagte op de harde zeewering.
106. Wat gebeurt er over een aantal jaren met de kunststof van de rotoren bij vervanging? Kunnen die gerecycled worden?
- Het recyclen van onderdelen van windmolens staat nog in de kinderschoenen. Er zijn nog erg weinig bedrijven die dit aanbieden. De verwachting is dat dit de komende jaren verder ontwikkeld wordt zodat tegen de tijd dat de windmolens van de Maasvlakte aan het einde van hun levensduur zijn, de turbineonderdelen zoveel als mogelijk gerecycled kunnen worden.